

UKELELE

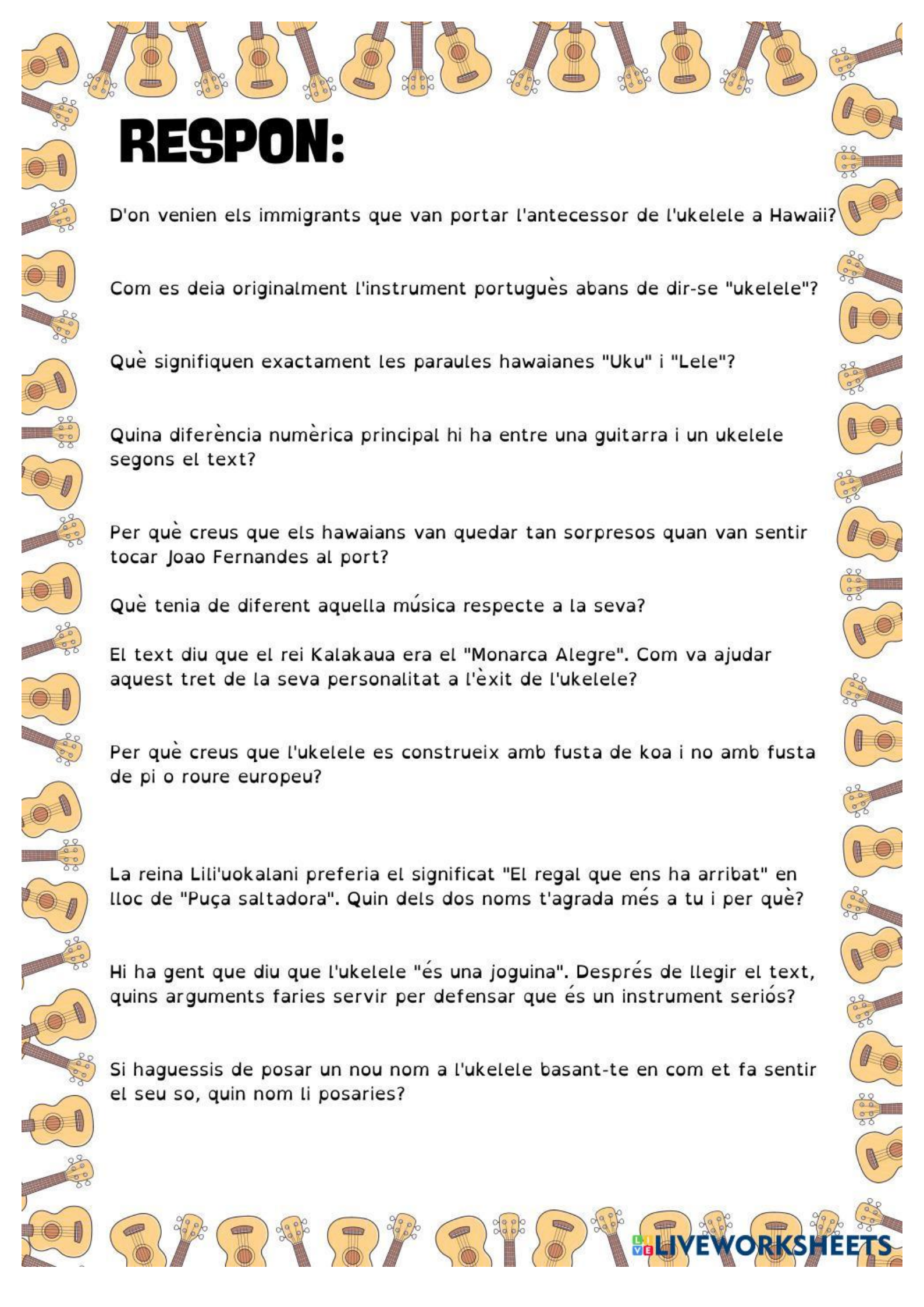
L'any 1879, un vaixell anomenat SS Ravenscrag va arribar al port d'Honolulu, a Hawaii, després d'un viatge llarguíssim i esgotador. A bord hi viatjaven centenars d'immigrants portuguesos que venien de l'illa de Madeira buscant una vida millor treballant als camps de canya de sucre. Però no van arribar amb les mans buides; portaven amb ells un instrument tradicional de la seva terra anomenat machete o braguinha.

Diu la llegenda que, tan bon punt van tocar terra, un músic anomenat Joao Fernandes va agafar el seu petit instrument i es va posar a tocar i cantar per celebrar que el viatge s'havia acabat. Els hawaïans, que mai havien vist res igual, van quedar fascinats. Estaven acostumats a ritmes de percussió lents i solemnes, i de sobte, sentien una música ràpida, alegre i vibrant. En veure com els dits del músic es movien a tota velocitat pel mànec de l'instrument, els locals el van batejar amb un nom molt curiós: Ukelele.

En hawaïà, "Uku" significa puça i "Lele" significa saltar. Per tant, literalment, ukelele vol dir "puça saltadora". Era una manera divertida de descriure el moviment frenètic dels dits sobre les cordes! No obstant això, a la reina Lili'uokalani (l'última reina de Hawaii) no li agradava gaire aquest nom tan informal i preferia una traducció més poètica: "El regal que ens ha arribat".

Sigui com sigui, l'ukelele va triomfar gràcies al rei Kalakaua, conegut com el "Monarca Alegre". Aquest rei era un apassionat de la festa i la cultura, i va decidir que l'ukelele seria l'instrument oficial del regne. El va introduir a les festes reials, barrejant-lo amb el ball tradicional de l'Hula. Així, un instrument portuguès fet de fusta de koa (un arbre sagrat hawaïà) es va convertir en el símbol d'una nació sencera.

Encara que molta gent el confon amb una guitarra petita, l'ukelele té una personalitat pròpia. La diferència principal no és només la mida, sinó les cordes. La guitarra en té sis i sona greu i potent; l'ukelele en té només quatre i té un so més agut, dolç i percussiu. A més, té una afinació única que li dona aquest caràcter tan feliç que ens fa somriure només de sentir-lo. Avui dia, ja no és només una cosa de Hawaii; grans artistes de pop i rock l'utilitzen per demostrar que no cal ser gegant per fer gran música.

RESPON:

D'on venien els immigrants que van portar l'antecessor de l'ukelele a Hawaii?

Com es deia originalment l'instrument portuguès abans de dir-se "ukelele"?

Què signifiquen exactament les paraules hawaianes "Uku" i "Lele"?

Quina diferència numèrica principal hi ha entre una guitarra i un ukelele segons el text?

Per què creus que els hawaians van quedar tan sorpresos quan van sentir tocar Joao Fernandes al port?

Què tenia de diferent aquella música respecte a la seva?

El text diu que el rei Kalakaua era el "Monarca Alegre". Com va ajudar aquest tret de la seva personalitat a l'èxit de l'ukelele?

Per què creus que l'ukelele es construeix amb fusta de koa i no amb fusta de pi o roure europeu?

La reina Lili'uokalani preferia el significat "El regal que ens ha arribat" en lloc de "Puça saltadora". Quin dels dos noms t'agrada més a tu i per què?

Hi ha gent que diu que l'ukelele "és una joguina". Després de llegir el text, quins arguments faries servir per defensar que és un instrument seriós?

Si haguessis de posar un nou nom a l'ukelele basant-te en com et fa sentir el seu so, quin nom li posaries?